

Šachy do škol

významný projekt Evropského parlamentu v oblasti vzdělání

Projekt vznikl na půdě Evropského parlamentu v roce 2012 a od loňského roku se s podporou Šachového svazu České republiky začal rozšiřovat i v České republice.

Proč je v Evropské Unii (ale například i v Americe) snaha učinit šachovou hru součástí vzdělávacího systému? Šachová hra, ne nadarmo nazývaná hrou královskou, disponuje jak známo zajímavými vlastnostmi:

- Šachy jsou dostupnou hrou pro děti ze všech sociálních skupin, napomáhají sociální soudržnosti, sociální integraci, boji proti diskriminaci, snižování kriminality a dokonce i boji proti různým závislostem.
- Šachy zlepšují koncentraci, trpělivost a výdrž dětí, rozvíjejí kreativitu, intuici, paměť, analytické myšlení a rozhodovací schopnosti.
- Šachy mají i výchovný aspekt. Za nerespektování obecných pravidel hry, za herní nekázeň a nesoustředěnost následuje okamžitý trest. Děti se tak učí soustředit se na vykonávanou činnost a přijímat za ní zodpovědnost.

Položili jsme několik otázek řediteli základní školy v Českých Budějovicích, kde se po 4 letech fungování šachového kroužku rozhodli zavést šachy jako nepovinný předmět.

ředitel ZŠ a MŠ Kubatova PhDr. Jan Vaněk

ČESKÁ REPUBLIKA
Základní škola a Mateřská škola, Kubatova 1, Česká Budějovice 100 000 181 577
Školní vzdělávací program: Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání "Šachy - 75 Kubatova"
Věková úroveň: 1. stupeň ZŠ, 1. třída, věková úroveň: 6, 7 let
Ročník: 1. třída, školní rok: 2014/2015

VÝPIS VYSVĚDČENÍ
ze první pololetí

Jméno a příjmení: ADÁM ŠTĚPÁNEK
Datum narození: 2007
Místo narození: Česká Budějovice
Ročník: 1. třída
Státní občanství: Česká republika

Číslo	Předmět v povinných předmětech	1
1	Český jazyk a literatura	1
2	Průprka	1
3	Matematika	1
4	Společné učivo	1
5	Etická výchova	1
6	Předmět učiva	1

Předmět v nepovinných předmětech

7	Atletika	1
8	Šachy	1

Zaměstnanec školy: učitelství II. stupně - 06
Křesťanské hodnoty
průprka a výcvikové učivo
V Českých Budějovicích
Ročník: 1. třída, školní rok: 2014/2015

Podpis: PhDr. Jan Vaněk
Místo: Česká Budějovice, 100 000 181 577

vysvědčení

Šachový svaz České republiky
Základní škola a Mateřská škola, Kubatova 1, Česká Budějovice
Titul: /ABC

Záznamy o práci
-ve volitelném předmětu
v nepovinném předmětu
-v zájmovém útvoru-
Šachy
Školní rok: 2014/2015

Podpis: PhDr. Jan Vaněk
Místo: Česká Budějovice, 100 000 181 577

třídní kniha

1. Proč jste zavedli šachové kroužky při škole?

Šachový kroužek vedený „jenom“ amatéry jsme zkusili zavést již dříve a nikdy neměl dlouhé trvání. Záruku vedení kroužku na vyšší úrovni jsem vnímal jako perspektivní záležitost zasluhující podporu.

2. Proč jste se rozhodli zavést výuku šachu jako nepovinný předmět?

Nepovinný předmět má vyšší vážnost u rodičů i žáků, určitá pravidla daná školskou vyhláškou a navíc je organizován školou – je zdarma, což není dnes zanedbatelné.

3. Jste vyhlášená sportovní škola/basketbal, plavání, atletika/. Považujete také šachy za sport?

Sport vnímám jako fenomén, patříci neoddelitelně k životu. Nejde tolik o to, který má jakou popularitu nebo ve kterém sportu je víc peněz. Pro mě je důležité si najít svůj sport nebo sporty, které mi přinesou radost, potěšení a mohu je provozovat do vysokého věku. A to šachy určitě jsou.

4. Souvisí podle Vás šachy se vzděláním?

Určitě přispívají k rozvoji intelektuálních dispozic a k formování pozitivních osobnostních vlastností žáka.

5. Vaši žáci se stali 2x mistry ČR v Přeboru školních družstev. Přináší podle Vás výuka šachu škole jiná pozitiva?

Kladné příklady táhnou a šachy se zakotvují jako součást vzdělávacího programu. Rozvoj logického myšlení a kreativity ve spojení se sportovním soutěžením zejména v družstvech přináší rozvoj smyslu pro týmovou spolupráci, tak důležitou pro budoucí pracovní uplatnění.

6. Na hodně školách slyšíme, že šachy nelze zavést jako nepovinný předmět, protože nemají dostatek disponibilních hodin. Jedna možnost je prý výuka v rámci jiného předmětu, jako je matematika či informatika. Jak to, že se to na vaší škole daří formou nepovinného předmětu?

Takzvané disponibilní hodiny se týkají povinných a povinně volitelných předmětů. Nabídka nepovinných předmětů je záležitostí školy a při dodržení podmínek daných vyhláškou se jedná především o zájem dětí, zajištění vhodného učitele a finančních prostředků.

Kde získáte podrobnější informace o projektu Šachy do škol?

Na svazovém webu ŠSČR <http://www.sachydoskol.cz/>